

სამოქალაქო საზოგადოების გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

საქართველოსთვის გამოყოფილი საერთაშორისო დახმარებების პრიორიტეტების მიხედვით განაწილებისა და მათი განკარგვის გამჭვირვალობის შესახებ

2008 წლის 8-12 აგვისტოს საქართველო-რუსეთის თმის შედეგად ოფიციალური მონაცემებით ათეულობით მშვიდობიანი მოსახლე და ჯარისკაცი დაიღუპა, 158 000 ადამიანი უსახლკაროდ დარჩა, მრავალი საცხოვრებელი სახლი დაინგრა ან დაზიანდა, 900 ჰა-მდე ტყის ფართობი სამცხე-ჯავახეთსა და შიდა ქართლში დაიწვა, შავ ზღვასა და რკინიგზაზე აფეთქებების შედეგად დაიღვარა ნაგებობები.

საქართველოსთვის დახმარების გასაწევად საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები (მსოფლიო ბანკი, აზიის განვითარების ბანკი, ევრობის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი, საგალუტო ფონდი), აგრეთვე ევროკავშირი და ამერიკის შეერთებული შტატები მნიშვნელოვანი თანხების გამოყოფას გეგმავენ.

აშშ-სა და ევროკავშირის წინასწარი განცხადებებით, თანხები საგანებო საბიუჯეტო დახმარებას, ქვეყნის ეკონომიკური და ინფრასტრუქტურული რეაბილიტაციის ხელშეწყობას და ჰუმანიტარულ დახმარებებს მოხმარდება. საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები სწავლასწავლების კრედიტებს სტრუქტურული რეფორმებისთვის, კონფლიქტის შედეგების სწრაფად აღმოფხვრის, დაზარალებული მოსახლეობის განსაცდელის შემსუბუქებისა და მუნიციპალური და სწავ ინფრასტრუქტურული განვითარების პროექტების დასაფინანსებლად გამოყოფენ.

ეს თანხები ქვეყანას თმის შედეგად მიღებული ზარალის შემცირებასა და შედგომ განვითარებაში მნიშვნელოვნად დაეხმარება, თუმცა, იმისთვის, რომ თანხები სწორად განაწილდეს, სწორად დაინარჯოს და სწორი შედეგები მივიღოთ, აუცილებელია, რომ მათ პრიორიტეტებად გადანაწილებისა და განკარგვისთან დაკავშირებული პროცესები საჯაროობისა და მონაწილეობის პრინციპების დაცვით წარიმართოს.

საზოგადოების ჩართვა გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში

უმნიშვნელოვანესია, რომ არსებული საჭიროებებისა და შესაბამისი ხარჯვითი პრიორიტეტების განსაზღვრაში აქტიურად მონაწილეობდნენ დაზარალებული თემები, ადგილობრივი მთავრობა, არასამთავრობოები, ექსპერტები და პროფესიული ჯგუფები. მათ უნდა ჰქონდეთ გადაწყვეტი

სმის უფლება იმასთან დაკავშირებით, თუ რა და რა გზით უნდა დაიგეგმოს და გააკოდეს. გადაწყვეტილებები, რომლებიც ქართველი ხალხის დღევანდელ და ხვალისდელ დღეზე ახდენს გავლენას, ქართველი ხალხის მონაწილეობითა და მხარდაჭერით უნდა მიიღებოდეს.

დიალოგი დონორებს, სელისუფლებასა და საზოგადოებას შორის ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას, დონორი ქვეყნების/ორგანიზაციებისა და სელისუფლების მიმართ საზოგადოების ნდობის უზრუნველყოფასა და პრიორიტეტების ეფექტურად განსაზღვრას მნიშვნელოვნად შეუწყობს სელს.

რაც უფრო გამჭვირვალე იქნება ეს პროცესი საწყის, პირველადი გადაწყვეტილებების მიღების ეტაპზე, მით უფრო მეტი იქნება იმის გარანტია, რომ შემდეგი ეტაპები ასევე გამჭვირვალედ და გამართულად განხორციელდეს.

ინფორმაციის სელმისაწვდომობა

პრიორიტეტებზე დისკუსიის პარალელურად უნდა გაიმართოს მსჯელობა იმის შესახებაც, თუ როგორ უნდა მოხდეს საქართველოსთვის გამოყოფილი ფინანსური დახმარების განკარგვის მონიტორინგი. ნებისმიერ ადამიანს უნდა ჰქონდეს უფლება, მიიღოს ამომწურავი, დროული და ობიექტური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ:

- რა თანხას გამოუყოფს თითოეული დონორი ქვეყანა/ორგანიზაცია საქართველოს და რაზე უნდა დაინარჯოს ეს თანხა;
- რა ვადებში უნდა დაინარჯოს გამოყოფილი თანხები;
- როგორი იქნება მათი განკარგვის წესი (რომელი სახელმწიფო სტრუქტურები იქნებიან ჩართულები ამ პროცესში და რა პასუხისმგებლობა ექნება თითოეულ მათგანს);
- რა მექანიზმებით უზრუნველყოფს სელისუფლება თანხების სწორად განაწილებასა და ხარჯვას და
- როგორ მოხდება თანხების განაწილებასა და ხარჯვასთან დაკავშირებული ანგარიშგება დონორი ქვეყნების/ორგანიზაციებისა და საზოგადოების მიმართ.

საერთაშორისო კონვენციების დაცვა

მნიშვნელოვანია, რომ დახმარების გაწვევისა და ინვესტიციების განხორციელებისას დონორმა ქვეყნებმა და ორგანიზაციებმა „დახმარების ეფექტურობის შესახებ პარიზის დეკლარაცია“ და „ინფორმაციის სელმისაწვდომობაზე გაეროს ევროპის ეკონომიკური კომისიისა“ და „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობაზე და სამართლის სელმისაწვდომობაზე“ (ორჰუსის კონვენცია) კონვენციები დაიცვან.

დემოკრატიული განვითარების სელშეწყობა

საქართველოსთვის გამოყოფილმა დახმარებამ არა მხოლოდ იმის შედეგად მიყენებული წარალის ანაზღაურებას, არამედ უფრო გრძელვადიან მიზნებს – ქვეყნის დემოკრატიული განვითარებასა და მის ევრო-ატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციას უნდა შეუწყოს სელი. საქართველო მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეძლებს ძლიერ, დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ ჩამოყალიბებას, თუ მისი სახელმწიფოებრიობა დემოკრატიულ პრინციპებზე იქნება დამყარებული. ამის მისაღწევად

თავისუფალი მედიის, აქტიური არასამთავრობო სექტორის, ადამიანთა უფლებების დაცვის ეფექტური სისტემის, ძლიერი ადგილობრივი თვითმმართველობის, დამოუკიდებელი სასამართლოს, პლურალისტური პოლიტიკური სისტემის, თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისა და სწვა დემოკრატიული ინსტიტუტების სელშეწყობა აუცილებელია.

საქართველოსთვის დანშარების გაწევა პირდაპირ კავშირში უნდა იყოს იმასთან თუ რამდენად ასრულებს საქართველოს სელისუფლება ქვეყანაში დემოკრატიის განვითარებისათვის აღებულ ვალდებულებებს.

ჩვენ მადლობას ვუხდით ყველა დონორს გამონატული მწარდაჭერისა და ფინანსური დანშარებისთვის და გამოვთქვამთ იმედს, რომ ეს მწარდაჭერა შედეგანი იქნება საქართველოსთვის და მისი პარტნიორი ქვეყნებისა და ორგანიზაციებისთვის.

საქართველოს ანაღვანრდა იურისტთა ასოციაცია
ასოციაცია მწვანე ალტერნატივა
საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო